

Podnikatelé obvykle chápou ostatní firmy jako konkurenci, kterou je nutné porazit. Někdy však spolupráce s konkurenčními firmami může přinést velké výhody, především pro toho, kdo chce uspět na zahraničním trhu. Vytváření klastrů, do kterých jsou kromě soukromých firem zapojeny i výzkumné instituce, může totiž přinést značnou finanční úlevu při výzkumu a vývoji nových výrobků nebo exportu a budování společné značky na mezinárodním trhu. Vznik klastrů také podporuje rozvoj regionu, protože do něj přivádí talentované a schopné lidi. V nejnovějším čísle KB EU Point News se dozvíte, z jakých programů lze žádat, pokud chcete spolupracovat s dalšími firmami či organizacemi, poradíme, na co se zaměřit při zakládání klastru a představíme vám konkrétní projekt.

 rady a tipy

Zakládání a fungování klastrů

Jaké jsou typy klastrů, co předchází jejich vzniku a jaké přínosy pro firmy vlastně znamenají, vám prozradí Jan Hanuš na straně 2.

[více na str. 2](#)

 oborové téma

Spolupráce mezi firmami přináší konkurenční výhodu

Spolupráce mezi firmami a dalšími organizacemi je ze strukturálních fondů financována dokonce z několika programů. Jaké to jsou, se dozvíte na straně 3.

[více na str. 3](#)

 případová studie

Významné projekty Energoklastru

Energoklaster, sdružení soukromých firem a institucí, je zaměřeno na spolupráci malých a středních podniků, výzkumných organizací, univerzit a veřejného sektoru v oblasti aplikovaného výzkumu a transferu technologií. Letos v srpnu s přispěním Komerční banky úspěšně ukončí realizaci náročného a nákladného projektu v Brně. Více na str. 4

[více na str. 4](#)

Aktuality

★ Od 1. 7. 2011 do 14. 10. 2011 je možné podávat registrační žádosti do programu **Poradenství (OPPI)**. V tomto programu mají malé a střední podniky šanci čerpat dotace na služby poradců, které si mohou samy vybrat vzhledem k individualitě své podnikatelské činnosti či zamýšlené oblasti inovace. Poradenská činnost by pomohla zpracovat analýzy a studie měla vést k navržení inovace v daném podniku a tím i ke zvýšení jeho konkurenceschopnosti. Plné žádosti budou přijímány od 1. 8. 2011 do 9. 12. 2011.

[Více zde...](#)

★ Už jen do 15. 9. 2011 je možné podávat registrační žádosti do programu **Marketing (OPPI)**. Program v této výzvě podporuje investice do účasti podnikatelů na veletrzích a výstavách v zahraničí, tvorbu propagačních materiálů pro účely těchto výstav a veletrhů. V neposlední řadě lze získat podporu na dopravu výstavních exponátů. Žadatelem může být malý nebo střední podnik (do 250 zaměstnanců) nebo jejich seskupení. Plné žádosti pak jsou přijímány do 31. 10. 2011.

[Více zde...](#)

★ Od 3. 1. 2011 je opět možné podávat žádosti o dotaci do programu **Progres (OPPI)**. Žádosti o podporu přijímají pobočky Českomoravské záruční a rozvojové banky, a.s. Jedná se o program, jehož cílem je pomocí podpory ve formě podřízených úvěrů posilující kapitálové vybavení podnikatele umožnit realizaci rozvojových podnikatelských projektů malých a středních podnikatelů, pro které je bariérou získání externího financování nižší vlastní kapitálová vybavenost nebo omezená možnost poskytnout zajištění úvěru. Příjem žádostí bude ukončen 31. 12. 2011.

[Více zde...](#)

★ Až do 15. 3. 2012 je možné podávat plné žádosti na agenturu CI do programu **Prosperita (OPPI)**. Příjem registračních žádostí byl prodloužen do 30. 9. 2011. Program podporuje vznik a rozvoj vědeckotechnických parků, center pro transfer technologií nebo podnikatelských inkubátorů. Příjemcem podpory může být jen právnická osoba založená před 15. 3. 2011. Mezi příjemce můžeme řadit např. veřejnou vysokou školu, veřejnou výzkumnou instituci, kraj, obec, svazek obcí, s.r.o. nebo a.s. založenou a vlastněnou veřejnou vysokou školou, veřejnou výzkumnou instituci nebo jednotkou územní samosprávy.

[Více zde...](#)

★ Už jen do 30. 9. 2011 je možné podávat registrační žádosti na agenturu CI do programu **Potenciál (OPPI)**. Program podporuje vznik nebo rozšíření vývojových center (oddělení) zaměřených na výzkum, vývoj nebo inovaci výrobků nebo technologií. Mezi žadatele patří podnikatelé bez rozdílu velikosti (PO, FO zapsané v obchodním rejstříku). U PO jsou podporovány jen vybrané formy vyjmenované v dokumentaci k výzvě. Dotace bude poskyto-

Problematika klastrů je velmi složitá a povědomí o ní velmi nízké. Zapojení do klastrů však může podnikatelům přinést velké výhody. Co všechno plánování založení klastrů obnáší a co mohou firmy od účasti v klastrech očekávat, vám prozradí **Jan Hanuš, vedoucí KB EU POINT Promotion Center.**

- Existují dva základní typy klastrů; klastry založené na hodnotovém řetězci a klastry založené na kompetencích.
- Klastry založené na hodnotovém řetězci jsou definovány sítí dodavatelských vazeb (např. automobilový klaster je obvykle vybudován kolem páteře hodnotového řetězce spojujícího výrobce automobilů s jeho dodavateli).
- Klaster založený na kompetencích se pak soustředí na konkrétní oblast technické expertízy nebo výzkumné a vzdělávací dovednosti.
- Zakládání klastrů je dlouhodobý proces, který probíhá ve dvou fázích. Nejprve se zmapuje prostor pro potenciální navázání spolupráce, až poté následuje samotné založení a rozvoj klasteru. V této fázi je důležitá role facilitátora, který vyvíjí činnost vedoucí k nastartování a rozvoji spolupráce mezi potenciálními členy klasteru.
- Při mapování klastrů se identifikují fungující či potenciální klastry v krajích, okresech nebo městech.
- Také se identifikují klíčové problémy a příležitosti pro skupiny firem a ostatních institucí, které mohou podporovat inovace (např. vysoké školy a výzkumné ústavy).
- Mapování klastrů může probíhat dvěma způsoby. Buď je analýza zpracována na národní nebo regionální úrovni (tedy shora), nebo se spojí firmy na základě společného zájmu, např. působící ve stejném oboru (např. automobilové klastry).
- Ve fázi mapování je dobré určit výchozí situaci, tedy jestli je vůbec potenciál k tomu, aby toto seskupení vzniklo a mohlo úspěšně fungovat.
- Dále se určují cíle a vazba mezi členy – tzv. mapa klasteru.
- Pro dobré fungování klasteru je nutné vytvořit strategii nejméně na tři roky. Ve strategii by měly být navrženy budoucí aktivity s důrazem na společné projekty.
- Kvalitní mapovací studie by také měla obsahovat složení řídicí skupiny klasteru a jeho rozpočet.
- Je také důležité určit přínosy pro všechny členy seskupení. Ty mohou být různé, klastry zvyšují rychlost přenosu informací a technologií, menším firmám například účast v klastrech pomáhá snižovat omezení a zvyšovat specializaci. Klastry také podněcují vládu k investicím do specializované infrastruktury.
- Je dobré se inspirovat již fungujícími klastrovými iniciativami. Jejich seznam naleznete např. [zde](#).

Aktuality

vána ve výši 1 – 100 mil. Kč. Příjem plyných žádostí probíhá od 27. 4. 2010 do 30. 11. 2011.

[Více zde...](#)

★ Už jen do 19. 8. 2011 je možné podávat žádosti o dotace do **Operačního programu Životní prostředí (Prioritní osa 3)**. Do tohoto data jsou přijímány projekty zaměřené na výstavbu nových zařízení a rekonstrukci stávajících zařízení s cílem zvýšení využívání OZE pro výrobu tepla, elektřiny a kombinované výroby tepla a elektřiny. Dále jsou přijímány projekty zaměřené na realizaci úspor energie a využití odpadního tepla u nepodnikatelské sféry (zateplení budov). Mezi žadatele patří jak veřejnoprávní subjekty – kraje, obce, města a jejich svazky, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, státní podniky a státní příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, tak podnikatelské subjekty.

[Více zde...](#)

★ Až do 30. 11. 2011 je možné podávat žádosti o dotaci do **Operačního programu Životní prostředí (Prioritní osa 2)**. Do tohoto data jsou přijímány projekty zaměřené na zlepšení kvality ovzduší a omezování emisí. Mezi žadatele patří jak veřejnoprávní subjekty – kraje, obce, města a jejich svazky, příspěvkové organizace a organizační složky obcí a měst, státní podniky a státní příspěvkové organizace, veřejné výzkumné instituce, tak podnikatelské subjekty.

[Více zde...](#)

★ V říjnu 2011 se předpokládá příjem žádostí o dotaci na Státní zemědělský a intervenční fond do **Programu rozvoje venkova**. V tomto období budou přijímány projekty zaměřené na investice do lesů. Mezi vhodné žadatele budou patřit převážně FO a PO, obce a jejich svazky hospodářů v lesích.

[Více zde...](#)

★ V říjnu 2011 se předpokládá příjem žádostí o dotaci na Státní zemědělský a intervenční fond do **Programu rozvoje venkova**. V tomto období budou přijímány projekty zaměřené na zakládání podniků a jejich rozvoj. Mezi vhodné žadatele budou patřit FO i PO (i bez historie), kteří splňují definici mikro-podniku (do 10 zaměstnanců).

[Více zde...](#)

★ V říjnu 2011 se předpokládá příjem žádostí o dotaci na Státní zemědělský a intervenční fond do **Programu rozvoje venkova**. V tomto období budou přijímány projekty zaměřené na obnovu a rozvoj vesnic a občanské vybavení a služby. Mezi vhodné žadatele budou patřit převážně obce do 500 obyvatel. V případě projektů zaměřených na vodovody, kanalizace a ČOV obce do 2.000 obyvatel.

[Více zde...](#)

Firmy v českém podnikatelském prostředí bývají často izolované. Spolupráce s ostatními firmami jim však může pomoci překonat mnohá omezení a přinést nespornou konkurenční výhodu. Projekty partnerství, která mohou podnikatelé uzavírat nejen s dalšími firmami, ale také se vzdělávacími či výzkumnými institucemi, znamenají velký přínos i pro regionální politiku. Proto jsou tyto projekty podporovány také ze strukturálních fondů v rámci několika programů. Jaké programy to jsou, se dozvíte z následujících řádků.

O jaké dotace lze žádat?

Vznik a rozvoj kooperačních seskupení stejných či příbuzných firem podporuje program Spolupráce, který je financován v rámci Operačního programu Podnikání a inovace. Z tohoto programu je možné žádat za předpokladu, že většina spolupracujících subjektů sídlí mimo Prahu. Podnikatelé v hlavním městě mohou při spolupráci s dalšími podniky či výzkumnými institucemi využít podporu z Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost.

Na co jsou dotace určeny?

Dotace z programu Spolupráce směřují do dvou oblastí – na vznik a rozvoj technologických platform a na vznik a rozvoj klastrů. Technologickou platformou se rozumí kooperační oborové seskupení sdružující průmyslové podniky, oborová sdružení a svazy, výzkumné a finanční instituce, národní orgány veřejné správy, asociace uživatelů a spotřebitelů podílející se na výzkumu, vývoji a inovacích ve strategicky významné technologické oblasti na národní a mezinárodní úrovni.

Na vznik a rozvoj technologických platform lze získat podporu na osobní náklady a náklady spojené s provozem, financují se také aktivity platform vedoucí k propojení veřejného a soukromého sektoru v oblasti výzkumu a vývoje v technologických oblastech významných pro podnikatelskou sféru nebo iniciace výzkumných a vývojových projektů v komerční a veřejné sféře.

Klastr je soubor regionálně propojených společností (podnikatelů) a přidružených institucí - např. vysokých škol nebo vyšších odborných škol, dodavatelů, odběratelů, servisních orga-

nizací nebo státních institucí - jejichž vazby mají potenciál k upevnění a zvýšení konkurenceschopnosti. Podporují se například společné projekty klastru v oblasti technické infrastruktury inovačního charakteru a v oblasti inovací. Je možné financovat také provoz klastru a jeho propagaci.

Z OPPK je možné financovat přenos technologií a zdokonalení sítí spolupráce mezi malými a středními podniky navzájem, podniky a univerzitami, regionálními orgány, výzkumnými středisky a vědeckými a technologickými středisky.

Jak vysoké jsou dotace a jak je lze využít?

V rámci programu Spolupráce je možné získat podporu 40 – 60 % způsobilých nákladů, konkrétní částku pak určuje regionální mapa podpory na roky 2007 – 2013. Podpora z OPPK je specifikována v konkrétních výzvách.

Kdo může žádat o podporu?

Z programu Spolupráce mohou na zakládání technologických platform žádat občanská sdružení zájmová nebo sdružení právnických osob nebo klastry, které splňují podmínky specifikované v dané výzvě. OPPK podporuje organizace výzkumu a vývoje, podnikatelské subjekty, nestátní neziskové organizace a profesní a zájmová sdružení.

Kde požádat o dotaci či získat další informace?

<http://www.czechinvest.org/spoluprace>

<http://www.prahafondy.eu/cz/oppk.html>

Jeden z projektů Energoklastru - Vědeckotechnický park a centrum transferu technologií Vysočina (vizualizace)

Energoklastr, sdružení soukromých firem a institucí, je zaměřeno na spolupráci malých a středních podniků, výzkumných organizací, univerzit a veřejného sektoru v oblasti aplikovaného výzkumu a transferu technologií. Letos v srpnu s přispěním Komerční banky úspěšně ukončí realizaci náročného a nákladného projektu v Brně.

„Energoklastr funguje od roku 2008 a jeho činnost se primárně zaměřuje na energetiku, konkrétně na snižování energetické náročnosti, na materiálové inženýrství a obnovitelné zdroje,“ říká na úvod JUDr. Jan Rakušan, předseda představenstva Energoklastru, a dále vysvětluje: „Jedním z iniciátorů založení tohoto sdružení byla výzkumná organizace Centrum pro výzkum, vývoj a inovace, která spolupracovala například s firmami Technofiber nebo CZ Projekt a také s Mendelovou univerzitou v Brně. Hlavním cílem Energoklastru je již od začátku rozvoj spolupráce mezi jednotlivými firmami, institucemi a obcemi, podpora výzkumu a inovací a jejich uvedení do praxe.“

Mezi partnery Energoklastru v současné době patří, kromě soukromých subjektů a již zmíněné Mendelovy univerzity, také Fakulta elektrotechnická ČVUT nebo Krajská hospodářská komora kraje Vysočina. „Energoklastr budujeme jako kompetenční centrum, ve kterém se setkávají subjekty ovlivňující různá stádia vývoje nebo výroby daného výrobku. Příkladem může být větrná elektrárna, při jejíž stavbě se setkávají dodavatelé motoru, samotné konstrukce, softwaru atd. Těmto menším firmám se snažíme poskytnout zázemí, aby mohly vytvořit společný produkt, a ten pak podpoříme při uvedení na trh,“ uvádí Jan Rakušan.

Testování inovací

Sdružení uvedlo několik projektů z oblasti obnovitelných zdrojů, regulace vytápění a aerodynamiky. „Již v průběhu realizace těchto projektů jsme cítili potřebu mít někde nezávislé výzkumné centrum, mít k dispozici laboratoře, ve kterých bychom naše inovace mohli vyvíjet a také hned vyzkoušet,“ vrací se zpět Jan Rakušan.

V roce 2009 začalo sdružení připravovat projekt s názvem Energoklastr Centrum Brno. Ten byl podpořen v rámci Operačního programu podnikání a inovace (Spolupráce – Klastry). „Připravili jsme projekt v hodno-

tě zhruba 100 milionů korun s dotací 51,7 milionů korun. Tento projekt je v současné době v poslední fázi realizace. Budujeme zázemí, laboratoře a nakupujeme technologie, jejichž součástí je i nízkorychlostní cirkulační aerodynamický tunel, na němž budeme testovat technologie, které vyvineme v rámci výzkumu,“ říká Jan Rakušan a dodává, že příkladem může být testování aerodynamiky vrtulí pro větrné elektrárny, testování modelů automobilů nebo technologií pro letecký průmysl atp. Zajímavostí pak může být uvažovaná spolupráce v oblasti vojenských technologií s Univerzitou obrany.

Nízkorychlostní cirkulační aerodynamický tunel o rozměrech 2 x 3 metry je určen nejen pro potřeby firem z České republiky, ale také společností a institucím v širším regionu střední a východní Evropy.

Financování projektu

První a druhou etapu projektu financovalo sdružení z větší části z vlastních zdrojů. Na třetí etapu poskytla úvěr Komerční banka.

„Původně byl konec třetí etapy naplánován na duben. V březnu měla skončit poslední etapa a do června bychom splatili úvěr. Došlo však k posunu, který zapříčinily vyšší nároky na parametry aerodynamického tunelu z naší strany. Nicméně Komerční banka byla schopna na tento posun rychle reagovat a bez problémů jsme se domluvili na potřebné prodloužení úvěru,“ tvrdí Jan Rakušan a pokračuje: „Projekt bude ukončen v srpnu a zhruba rok jej budeme testovat, aby vše fungovalo tak, jak má. Hlavní přínos však vidíme již nyní – byli jsme schopni vytvořit infrastrukturu pro naše aktivity, a to přesně na míru. Druhým přínosem je položení základů pro financování výzkumů, díky nimž se nám během příštího roku podaří na trh uvést dva až tři nové produkty. V neposlední řadě se nám také podařilo stimulovat širší spolupráci mezi firmami a umožnit jim tak získat větší zakázky.“

JUDr. Jan Rakušan,
předseda představenstva Energoklastru

Energoklastr v Brně není jediným projektem sdružení. V Jihlavě vyroste do roku 2014 nový Vědeckotechnický park a Centrum pro transfer technologií Vysočina. Projekt za více než 480 milionů korun získal také dotaci z OPPI (Program Prosperita). Finančním partnerem projektu se i tentokrát stala Komerční banka.

Fakta o projektu

- ★ **Název projektu:**
Energoklastr Centrum Brno
- ★ **Začátek projektu:**
prosinec 2009
- ★ **Konec projektu:**
srpen 2011
- ★ **Místo realizace:**
Brno
- ★ **Příjemce podpory:**
Energoklastr
- ★ **Celkové náklady projektu:**
105 mil. Kč
- ★ **Celková výše podpory:**
51,7 mil. Kč
- ★ **Úvěr poskytnutý KB:**
15 mil. Kč (krátkodobý revolvingový)
- ★ **Zdroj financování:**
OPPI, Spolupráce – Klastry

Příští číslo magazínu, které vyjde v září 2011 se bude mimo jiné věnovat problematice podpory bioplynových stanic.